

TIRIAC - NASUL

Cariera lui Boris Becker, tânără speranță a tenisului în 1989, a fost influențată decisiv de Ion Țiriac, supranumit „guru” în acea vreme FOTO: Radu Sighet/REUTERS

Ion Țiriac este cel mai puțin iubit în tenisul internațional. Un tip înspăimântător! Pe un ring de catch sau într-un western ar deține rolul Răului. Statura impunătoare (1,82 m, 90 kg), cu mustață groasă pleoștită, cu o claie de păr ondulat, picioarele arcurate și ochii strălucind accentuând aerul lui de urs din Carpați. Un urs de care toată lumea se teme, și lui îi place să cultive această imagine. Niciodată un surâs. Totdeauna sumbru și grăbit. Adesea, la limita dintre corectitudine și provocare. Ca jucător, între 1962 și 1972, a jucat de mai mult de o sută de ori în Cupa Davis pentru România.

Poate acestea sunt urmele asprului său trecut de hocheist... Așa cum a fost adesea prizonier pe gheață, a fost și pe terenul de tenis. Precum a fost în cea de-a doua finală a Cupei între România și SUA, la București, la 5 octombrie 1982, când România a fost înfrântă și despre care un mare comentator internațional, Christian Quidet, a scris ceva mai târziu: „O finală de răufăcători, de scelerati, o corridă, un război sfânt, o mobilizare generală a 20 de milioane de români”...

Devenit antrenor, apoi manager după retragerea sa din 1973, Țiriac nu a putut niciodată să se supună

regulilor și a fost totdeauna puțin marginal. Cu Năstase la început, cu Vilas apoi. El însuși mărturisește: „Da, vorbesc prin gesturi, din tribună, cu protejatul meu. Un limbaj secret, pentru ca el să adopte cea mai bună tactică pe teren”.

Un guru

Această sfătuire („coaching”, în limbaj profesional) este interzisă de codul de conduită al tenisului profesionist, dar lui Țiriac nu-i pasă. A făcut-o și cu Laconte, o face și cu Becker...

Germanul este ultima descoperire a celui care a fost poreclit „gu-

ru”, în asemenea măsură are intuiția aproape vrăjitoarească de a descoperi talentul. Boris nu avea încă 18 ani când Țiriac l-a luat cu contract. Și un fel de relație de la tată la fiu s-a stabilit între ei. Pentru Becker, managerul lui a devenit un soi de „deus ex machina”.

O mașină de bani de fapt, căci toate contractele, foarte „suculente” (cu Puma, Philips, apoi cu Seiko, Coca-Cola, Polaroid, Ford, Diadora, Fila, Bild Zeitung, Deutsche Bank), au fost discutate de durul român pe baza unui milion de dolari.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

La 11 februarie, Republica Islamică Iran sărbătorește ziua națională. După tipic, presa reproduce mesajul de felicitare trimis de Ceaușescu, în numele partidului și poporului. Cu o zi înainte, acesta îi primise pe Mohammad Javad Larijani, adjunct al ministrului Afacerilor Externe iranien. După indicațiile primite „de sus”, comunicatul oficial îl prezenta pe oaspețe drept „trimis special”

al lui Sayyed Ali Khamenei, președintele Iranului. Toți cei primiți de Ceaușescu erau numiți „trimis special”. Formula, destinată cititorului român, fusese urzită tot în laboratoarele propagandei, ca să îndulcească puțin realitatea amară: „trimisii speciali” erau în realitate oameni politici de eșalonul doi. În 1989, Ceaușescu devenise neinteresant pentru liderii importanți ai lumii.

Luna cărții la sate

Februarie fusese declarată la scara întregii țări „Luna cărții la sate”. Sarcina de lucru pentru scriitorii - întâlnirile cu cititorii. La festivitatea inaugurată din comuna-comunelor, Scornicești, au participat Nicolae Dragoș, Nicolae Dan Frunteletă și Valeriu Răpeanu.

(Continuare în pag. a II-a)

RESTITUIRI

Relațiile cu Ungaria, aproape de explozie

România și Ungaria erau în 1989, teoretic, două țări surori, animate amândouă de propășirea socialismului. În realitate, tensiunile dintre cele două state se amplificau, iar în anul respectiv s-a ajuns în cele din urmă la represalii dinspre București, precum închiderea consulatului maghiar de la Cluj-Napoca și expulzarea unor diplomați ai ambasadei ungare pentru spionaj. Presa de la Budapesta acuza tot mai intens politica României față de minoritatea maghiară, pe care o califica șovină. În capitala țării noastre, campania antiromânească a fost înfrântă și despre care un mare comentator internațional, Christian Quidet, a scris ceva mai târziu: „O finală de răufăcători, de scelerati, o corridă, un război sfânt, o mobilizare generală a 20 de milioane de români”...

Devenit antrenor, apoi manager după retragerea sa din 1973, Țiriac nu a putut niciodată să se supună regulilor și a fost totdeauna puțin marginal. Cu Năstase la început, cu Vilas apoi. El însuși mărturisește: „Da, vorbesc prin gesturi, din tribună, cu protejatul meu. Un limbaj secret, pentru ca el să adopte cea mai bună tactică pe teren”.

Germanul este ultima descoperire a celui care a fost poreclit „guru”, în asemenea măsură are intuiția aproape vrăjitoarească de a descoperi talentul. Boris nu avea încă 18 ani când Țiriac l-a luat cu contract. Și un fel de relație de la tată la fiu s-a stabilit între ei. Pentru Becker, managerul lui a devenit un soi de „deus ex machina”.

O mașină de bani de fapt, căci toate contractele, foarte „suculente” (cu Puma, Philips, apoi cu Seiko, Coca-Cola, Polaroid, Ford, Diadora, Fila, Bild Zeitung, Deutsche Bank), au fost discutate de durul român pe baza unui milion de dolari.

(Continuare în pag. a II-a)

fapt un pretext pentru ca Ungaria să intervină în Transilvania, într-un galop revizionist față de Tratatul de la Trianon din 1920, și să pună astfel comunitatea internațională în fața faptului implinit.

În capitala Ungariei, îngrijorările căpătau, oficial, alte valențe, dar care arătau că folosirea forței nu era eliminată din planurile responsabililor maghiari. „Noi am interpretat manifestările antimaghiare și incurajările acestor manifestări ca au scopul de a contrabalansa nemulțumirile din rândul populației și, cunoscând politica lui Ceaușescu, nu am exclus posibilitatea ca aceste manifestări antimaghiare vor duce la o stare de posibil conflict între cele două state, adică relațiile dintre cele două țări au cunoscut o degradare accentuată”, ne-a spus într-un interviu acordat Jurnalului Național fostul ministru ungar al Apărării, generalul Ferenc Karpati.

La începutul lui 1989, diplomații români au purtat o serie de discuții cu Ferenc Csaszar, consilier la Ambasada Republicii Ungare, care anunțau, programatic, desfășurarea relațiilor bila-

terale dintre cele două țări pe tot parcursul anului. Redăm o notă de audiență și una de convorbire, existente în Arhiva Diplomatică, care reproduc dialogurile dintre reprezentantul maghiar și diplomații români Gh. Ionescu și D. Năstase.

RÖZVON BELCIUGANU

Ministerul Afacerilor Externe
Direcția I Relații
Direcția Cultură și Presă
Notă de convorbire
La 18 ianuarie 1989, D. Năstase, atașat la DR I, a avut o convorbire ocazională cu consilierul Ferenc Csaszar, de la ambasada ungară.

F. Csaszar a arătat că a solicitat o audiență la Direcția Cultură și Presă a MAE, secretarului I Gheorghe Ionescu, cu care dorește să discute despre punctul de vedere al părții române cu privire la propunerile MAE ungar din iunie 1988 privind colaborarea culturală bilaterală, în lumina celor stabilite la întâlnirea la nivel înalt de la Arad (august 1988).

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

LA MEDITAȚII AM ÎNVĂȚAT „CUM SE DĂ”

Eram elev în ultimul an la un liceu de mate-fizică într-un oraș din provincie. Inevitabil, urma să mă îndrept spre o facultate cu profil real, deși visul meu era să scriu. Păstrează acum, ca pe un talisman, autograful pe care mi l-a dat scriitorul Ion Grecea, pe când eram la școala generală, „cu urarea de a ajunge scriitor”. N-am ajuns. În 1989, cei care mergeau spre Facultatea de Litere erau etichetați drept „inadaptați”. Avusem o discuție cu profa de română,

eu expunându-mi în termeni simpli și plini de suspine himera de a merge spre uman, ea aducându-mă brusc cu picioarele pe pământ și retezându-mi cerul. „Adriana, da! tu ai mâncat matematică și fizică pe pâine. La Politehnică vei intra din primă!”, Fram direcționată. Și cum felia de pâine pe care trebuia să o inghit pentru admitere se dovedea uriașă, aveam nevoie de un surplus de matematică. Și de fizică. În ianuarie '89 am început meditațiile. Cu aceiași profesori pe care-i aveam la orele din liceu, că doar nu s-a inventat ieri apa caldă... Mergeam la ei acasă, câte două ore pe săptămână, în grup organizat de câte doi-trei elevi. Colegii de liceu cu părinți mai potenți făceau naveta la București și meditații cu profesori universitari. În viziunea noastră, ei erau „ca și intrați”. Trageam tare, ca nebunii, manualul devenise simplu ca o carte

de colorat, făceam probleme din „gazeta matematică” și din culegeri citate. Învătam rezolvările după brusc cu picioarele pe pământ și retezându-mi cerul. „Adriana, da! tu ai mâncat matematică și fizică pe pâine. La Politehnică vei intra din primă!”, Fram direcționată. Și cum felia de pâine pe care trebuia să o inghit pentru admitere se dovedea uriașă, aveam nevoie de un surplus de matematică. Și de fizică. În ianuarie '89 am început meditațiile. Cu aceiași profesori pe care-i aveam la orele din liceu, că doar nu s-a inventat ieri apa caldă... Mergeam la ei acasă, câte două ore pe săptămână, în grup organizat de câte doi-trei elevi. Colegii de liceu cu părinți mai potenți făceau naveta la București și meditații cu profesori universitari. În viziunea noastră, ei erau „ca și intrați”. Trageam tare, ca nebunii, manualul devenise simplu ca o carte

(Continuare în pag. a II-a)

DIN ARHIVA CC AL PCR

Comunicat cu privire la îndeplinirea Planului național unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1988

În anul 1988, întregul popor, puternic mobilizat de hotărârile Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, de conceptele și orientările fundamentale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, cuprinse în Tezele din aprilie, în strălucita Expunere la Plenara comună a CC al PCR, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești, a obținut noi și importante realizări în dezvoltarea economico-socială, în creșterea veniturilor naționale și ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale, a calității vieții și gradului de civilizație a întregii națiuni.

În contextul măsurilor de perfecționare a mecanismului economico-financiar, a întregului sistem de autoconducere muncitorească, autofinanțare și autogestuire a unităților, a sporit răspunderea consilierilor de conducere din ministere, centrale și întreprinderi, a adunărilor generale ale oamenilor muncii pentru întreaga activitate economică și socială, pentru dezvoltarea și întărirea permanentă a proprietății socialiste. S-au asigurat, totodată, aplicarea fermă a politicii de stabilitate a preturilor, o circulație bănească sănătoasă, consolidarea valutei naționale, echilibrul bugetar și financiar. Rezultatele obținute la principalii indicatori ai dezvoltării economico-sociale a Republicii Socialiste România, în anul 1988, comparativ cu anul 1987, se prezintă după cum urmează:

Realizări 1988 Anul 1988 în procente față de 1987

Populația în sfârșitul anului (mii locuitori): Realizări 1988 - 2312 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 100,5; Populația activă (mii persoane): Realizări 1988 - 11070 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 100,6; Numărul personalului muncitor (mii): Realizări 1988 - 7843 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 100,7; Producția industrială (mld. lei): a) valoarea producției marfă: Realizări 1988 - 1411,6 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 103,6; b) valoarea producției nete: Realizări 1988 - 444,3 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 105,0; Producția agricolă (mld. lei): a) valoarea producției globale: Realizări 1988 - 274,8 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 102,9; b) valoarea producției nete: Realizări 1988 - 124,9 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 103,0; Volumul total al mărfurilor transportate (mil. tone): Realizări 1988 - 2860,4 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 101,4; Volumul total al investițiilor din economia națională (mld. lei): Realizări 1988 - 243,4 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 98,7; Volumul total al comerțului exterior (mld. lei): Realizări 1988 - 329,5 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 106,0; a) export total (mld. lei): Realizări 1988 - 196,4 / Anul 1988 în procente față de 1987 - 110,5;

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

11 februarie (sâmbătă)

Soarele a răsărit la 7:21, a apus la 17:39

Luna a răsărit la 9:36

Sărbătoare creștină:

Sf. Sfințit Mucenic Vlasie, Episcopul Sevastiei; Sfânta Teodora împărăteasa

S-a întâmplat la

11 februarie 1989

● Oficiul pentru meteorologie al Japoniei a elaborat un studiu potrivit căruia, până în anul 2030, temperatura medie pe plan mondial va crește cu 1,5, până la 3,5 grade Celsius. Valorile de temperatură vor spori în special în emisfera nordică.

Printre cauzele acestui fenomen se numără creșterea procentelor de oxid carbonic, de dioxid de azot și de metan din atmosferă, ceea ce va accentua așa-numitul „efect de seră”;

● La Port-au-Prince și în alte orașe haitiene a fost declanșată, la chemarea partidelor de opoziție și a sindicatelor, o grevă generală în semn de protest față de dezinteresul manifestat de autorități față de problemele socio-economice grave cu care se confruntă țara. În opinia organizatorilor, mișcarea grevistă era menită să exprime atitudinea populației față de regimul de la acea vreme care înăspriese măsurile represive împotriva oponenților săi;

● Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a lansat o campanie de informare și sensibilizare a copiilor între 9 și 12 ani asupra riscurilor pe care le presupune consumul de stupefiante;

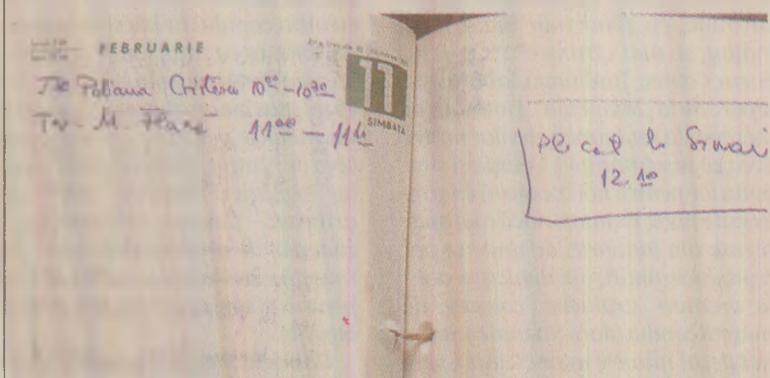
● Galerile de artă Lucașfărum din Botoșani au fost gazda celei de-a noua ediții a Salonului de artă plastică menită să promoveze valorile amatoriilor de artă din zonă și din țară;

● Ronald Brown a fost ales în funcția de președinte al Comitetului Național al Partidului Democrat;

● La Bruxelles a avut loc un congres extraordinar al partidelor socialiste și social-democrate din țările Comunității Economice Europene. Congresul a avut ca scop elaborarea unui manifest electoral în vederea pregătirii alegerilor pentru Parlamentul European.

Ramona VINTILĂ

Agenda Elenei Ceaușescu

Pentru funcționarii de la Cabinetul 1 și 2 a început o mult așteptată săptămână de relaxare - la 12:10 au plecat la Sinaia Tovarășul și Tovarășa. Vor sta la munte până joi, 16 februarie, după care încă două zile la Snagov.

Fix la 10:00 a intrat în biroul Elenei Ceaușescu fosta ei noră, Poliana Cristescu, pentru jumătate de ceas, „la cafea”. După care a primit-o zece minute pe Maria Flucă (11:00-11:10). Inginera chimistă - se vede că Elena Ceaușescu îi prefera din „pătura intelectualilor” pe chimiștii - era atunci ministru al Industriei Ușoare. Părea de mirare cum o femeie frumoasă ca ea făcuse carieră. Se zvonea că avusese „protecția” lui Ion Dincă. Deși, în alegerea cadrelor după indicațiile Tovarășei, tocmai însinuarea celui gen de protecție ar fi dus la „debarcare”.

Nu avem nici un indiciu să ne imaginăm că plecarea lor la munte pentru câteva zile fusese deosebită de iernile trecute. În anotimpul rece, dacă nu amândoi, cel puțin Nicolae Ceaușescu petrecea sfârșitul de săptămână la munte, la vânătoare. Numeau această „activitate sportivă”. Din informațiile oferite ulterior de oameni din personalul administrativ al reședințelor lui Ceaușescu reies multe detalii surprinzătoare din cotidianul lor.

Astfel, înaintea călătoriilor în țară sau în străinătate, își alegeau garderoba ce-i însoțea. Aveau o încăpere plină cu dulapuri zidite în perete (nu utiliza nimeni pe-atunci în România termenul dressing). În stânga hainele lui, în dreapta garderoba ei. După spusele menajerei Suzana Andreiaș, avea în dulapuri vreo 700 de umerase. Își păstra și lucrurile preferate din tinerețe. Chiar costumul de fată din Petrești-Dâmbovița. Pe interiorul fotei, consăteana care i-l făcuse îi cususe numele, Elena Petrescu, să n-o încurce cu fotele celorlalte fete din sat pentru care lucra.

În seara premergătoare, soții Ceaușescu își sortau singuri ținutele pentru fiecare zi și evenimentul prevăzute în deplasare. Mergeau cu meticulozitate până la a-și scoate din dulapuri și sertare ciorapii, lenjeria și accesoriiile vestimentare. După care personalul le împacheta. Pentru munte aveau haine sport. Avea și ea haine de vânătoare, cu pantaloni bufanți și ghete. Nu trăsesese însă vreedată cu pușca. Ciudățenia absolută era însă activitatea ei cotidiană de sfârșit al zilei. Tovarășa - slobodă la gură în a-l face prost și tâmpit pe oricare demni-tar - își spăla singură, în baie, obiectele de lenjerie intimă. Abia după aceea erau trimise și la spălătorie.

Lavinia BÊTEA

CARICATURA ZILEI

Mihai Stănescu

ARTICOLUL ZILEI

Regizorii noștri: Nicolae Mărgineanu

Nicolae Mărgineanu nu cultivă poza artistului gata oricând să-și împărtășească opiniile în toate punctele cardinale. El nu are „formulele artistului pentru uzul interviurilor”. Nici nu vrea să dea lecții nimănui. Când stai cu el de vorbă, expresia cea mai des imprimată pe chipul lui pare a fi aceea a unui imens semn de întrebare. Întrebă și se întreabă. Întrebă și ca afle și se întreabă ca să se verifice. Mărgineanu este o constanță cu corolarul ei imediat: stare de neliniște. Nimic din ceea ce se întâmplă în jurul lui și al nostru nu-l lasă indiferent, dar nici nu are răspunsul-formulă la orice întrebare.

Se frământă pe scaun, se luptă cu sine, se controlează, se chestonează înainte să intre în discuție, cu îndoielă și parcă cu jenă, ca să spună ce-ar crede. Totdeauna e reticent, nu retorice și nu sentențios. Îmi spuneam că Mărgineanu este – așa îl vedeam eu după filmografie – un realizator, un cineast foarte legat de literatură, de sursă literară care i-a alimentat câteva filme de referință în cinematografia noastră. „Pădureanca” și „Flăcări pe comori” fiind cele mai recente. Încuviințază, dar numai în parte.

– Literatură, marea literatură ca sursă de inspirație pentru cineast nu este, cum s-ar crede, un recurs lesnicios – îmi spune el, privindu-mă cu o anumite gravitate și parcă mirat că nu știe câte praguri are de trecut cineastul într-o asemenea inițiativă.

– De ce?, îl întreb firesc, regretând aproape de a fi deschis un capitol prea intim și interzis confesiv.

– Pentru că literatura, literatura mare, cum se spune, este pentru cineast un handicap. Își are universul ei, cu multe zone incryptate, un univers ce influențează în mod diferit conștiința cititorului. Cineastul trebuie să opteze și să dea o expresie vie și concretă, să creze viață, lăsând deoparte ceea ce numai literatura poate exprima, și să facă drumul înapoi pe traseul literaturii, spre punctul inițial, spre nucleul epic inspirator. Și cea mai grea luptă pe care o are de dat cineastul este să se situeze – dacă poate, și dacă nu poate plătete pe loc un preț greu – să se situeze deci la înălțimea operei invocate, la vibrația și sensibilitatea autorului, la care, vrând-nevrând, cititorul spectator se gândește. De aici, o dublă dispută cu tine însuși. Să nu decazi față de opera literară, dar nici să nu cazi într-o stare de vasalitate față de ea și față de autor, o stare care, din păcate, a prilejuit unele filme ce deservesc și literatura inspiratoare, și filmul. Și cât de mult s-a bătut moneda pe ecranizare, opera-țea înțeleasă așa cum arătam adineauri și care de fapt nu este decât un hibrid de o înfățișare care nici nu merită s-o discutăm.

– Își freacă mâinile. N-ar vrea să dea cu băta, dar nici să se imbecite cu for-

Adrian Pintea și Manuela Hărăbor, pozând pentru campania de promovare a filmului „Pădureanca” FOTO: Victor Strou

mulări de ocazie. Nu-i plac deloc expresiile aparent obiective, „E foarte bine, dar mai avem și lipsuri”. Orice artă artistică este angajat și prima înțelegere el o exercită chiar asupra lui. Mă chinuiește smerenia de întrebări – începe el reticent și parcă cineastul într-o asemenea inițiativă. Silit să vorbească. Multă vreme după ce un film de-al meu a luat contact cu publicul, mă muncete gândul că anume lucruri puteau și ar fi trebuit să fie abordate altfel, exprimate altfel. Am revelații tardive despre ceea ce fac.

– Repune mereu în discuție ceea ce a făcut până acum. Îndrăznesc și eu întrebarea pe care o amănăm: ce fel de handicapuri ai avut de înfruntat la „Pădureanca”, de exemplu?

– Smerenie. În primul rând, trebuie să spun că Buzura a avut momente de renunțare, de abandon, chiar de repudiere înainte de a se apuca de lucru. Apoi a pornit și a lucrat cu nădejde, inspirat. Slavici era pentru el prea idilic. La fel era și pentru mine. Eu însă țineam să fac filmul și simteam că-l pot face. Buzura era exasperat de soluția idilică care, de fapt, nu era nici a lui Slavici, a cărui viață, cu toate încercările ei, numai idilică nu se poate spune că a fost. Idilismul era al timpului acela, idilismul era cultivat, era în atmosferă vremii și folosit cu convingerea că el poate ascunde ceea ce nu se dorea să fie văzut.

– Și ce a rezultat din lupta cuplului Buzura-Mărgineanu cu idilismul?

– Cred că un ton comtemporan al povestirii, o „Pădureanca” de astăzi și, așa spune, o degajare din povestirea lui Slavici a ceea ce are rezonanță astăzi. Ceea ce este peren în ea. Tot filmul este de fapt expresia

luptei noastre – și se pare ciudat, văd, să mă auzi spunând asta, dar a fost o luptă împotriva unei trăsături fundamentale a sursei literare și pentru a impune o tonalitate severă, dură, intrinsecă. Accente idilice poate că au rămas în planurile generale, cele ce redau aspectul muncii la câmp, de pildă. Dar în cel al relațiilor de fiecare clipă abordarea este, cred, lipsită de orice edulcorare. Așa cred puțin am intenționat. Nu spun că am și triumfat în transmaturarea povestirii dintr-un făgaș în altul. Astăzi știu, în linii generale, ce am reușit și ce nu am reușit, dar mai știu un lucru: că nu depindea chiar totul de mine. Structura dramatică a „Pădurencei” cred că rezistă probei timpului, pentru că – este credința mea – pe ecran falsul se trădează imediat și tarează întreaga inițiativă narativă. Accente false nu cred că există în film. Așa și putut, adică vreau să spun că ar fi trebuit să pot realiza anumite profunzimi nu numai în relațiile celor trei personaje de prim-plan, ci și în dimensiunea lor sufletească. N-am izbutit întotdeauna. Cred că am conturat cu destulă acuratețe și acuitate universul relațiilor sociale. Mai puțin microuniversurile. Dacă așa reface astăzi filmul, l-aș ghida strict din unghiul unui singur personaj: al Pădurencei, prin care s-ar filtra toate întâmplările. Așa justifică pe deplin și titlul, „Pădureanca”.

– Nu te văd prea preocupat de problemele reconstituirii timpului povestirii, ci mai mult de cele ale rezonanței ei cotidiene.

– Nu, într-adevăr. Nu sunt îndrăgostit de atmosfera trecutului. Pe mine, actualitatea mă pasionează și filmul ei. Cunosc sau vreau să cunosc

lumea în care trăiesc, cu datele ei de care mă ciocnesc cotidian, și am convingerea că nimic din ceea ce trece pe lângă mine nu trebuie să-mi rămână indiferent.

– În definitiv, orice film, fie că povestea lui se referă la ziua de azi ori la alta din trecut, este – cum se spune – „De actualitate”. Îl faci astăzi, privești întâmplarea cu ochii omului de astăzi și cauți în întâmplarea respectivă ceea ce are rezonanță astăzi. Deci, toate filmele ar fi „de actualitate”.

– În principiu, așa ar fi – reia Nicolae Mărgineanu. Se întrepruce. Apoi șovăie, parcă ar spune, parcă n-ar spune.

– Cel mai greu – se decide el și continuă – nu este să reconstitui un trecut. Greutatea este să redai prezentul, cu toate nuanțele și meandrele lui, să simți timpul pe care-l trăiești, să fii, dacă poți, oglinda lui. Cred că ar trebui să fii conștiința timpului tău. Nu există creație artistică rece, așa-zis „obiectivă”, pasivă, impertrubabilă, observatoare distanțată a întâmplărilor altora.

– Dar există o artă a distanțării, a cenzurării simțirii, a unei răceli scontate, destinată să favorizeze meditația, și nu desăfătarea. Dar așa-zisul mare public urmărește mai întâi emoția, planul sufletesc, și apoi pe celelalte.

– Eu nu cred că disocierile pot fi tranșante. Întâmplările ne privesc, din ele se nasc și omul, și lumea, și artistul. Totul are legătură cu tot. O singură defecțiune distruge tot, omul nu mai e om și arta nu mai e artă. Luciditatea analitică și simțirea profundă dau împreună dimensiunea unei umanități. Nu poți eluda

nici pe una, nici pe cealaltă sau, mai ales, cum se întâmplă atât de frecvent, pe amândouă și, în același timp, să preținzi că vorbești despre timpul și lumea în care există.

– Bun, și atunci cum vede îndrăgostitul de actualitate filmul acesteia și, parafrazând, te-ăș întreba aici unde este handicapul?

– Banal, dar va! Atât de adevărat; scenariul, scenariul, scenariul. Adică imaginea pe care o oferă scenariul despre lumea noastră, o lume în plină mutație, surprinzătoare de cele mai multe ori, cunoscând atâtă și atâtă eveniment de semnificație, cu implicații fundamentale, lume în care nuanta nu poate fi ignorată, subsumându-se totul unei priviri de o... „distanțare involuntară” rezultată din necunoaștere și inabilitatea de a investiga ziua prezentă. Scenariile pe această temă, pe care am avut ocazia să le citeșc, propun adeseori un fel de plimbare turistică prin prezent ca și când toți ne îmbarcăm în autocare Pulman ca să străbatem actualitatea noastră. Nimic din ceea ce se întâmplă nu-mi este nici străin, nici indiferent. Și după ce se dovedește incapabil să ofere o imagine completă despre lumea noastră, își mai dai seama de la o poștă că autorii unor astfel de scenarii nu știu, dar nu știu deloc ce înseamnă narațiunea cinematografică, poveste captabilă să sugereze, să vizualizeze întâmplări, să propună persoane să prefigureze o lume, un timp, o atmosferă a ei și a lui, să surprindă semnificațiile, sensuri, traiectorii ale acestor existențe, să dea dimensiunea și dramatismul întrebărilor noastre existențiale, întrebări pe care fiecare om și le pune, iar artistul, cineastul, prezentându-le, devine un vector al prezentei. Cu povestitoare candidă – iartă-mă, sunt îngăduitor nimumdu-le așa, știu foarte bine... încă o dată iartă-mi precăuția. Poftim: paradoxurile disocierilor te scuzi că ești politicos! Nu cred însă că se poate vorbi despre un prezent cu P mare într-o asemenea fel. Se poate mima. Stau și mă întreb ce s-ar putea mima? Poate postura de scenarist, dar nimic mai mult. Așa-zis „obiectivă”, pasivă, impertrubabilă, observatoare distanțată a întâmplărilor altora.

– Dar unde și cum s-ar putea asigura sursa povestirilor despre prezent, pentru că înțeleg că întâmplarea, este clar, nu răspunde nevoii imperioase de film inspirat de prezent?

– Unde?... Poate în noi înșine, dacă nu me mulțumim, nu ne complacem în superficialitate, în convenționalism și, prea adesea, în oportunism pur financiar... Mircea ALEXANDRESCU Cinema, nr. 2/1989

ȚIRIAC – NAȘUL

(Urmare din pag. 1)

Cu prețurile câștigate în turnee (10 milioane de franci în 1988), cu onorariile pentru demonstrații (500 de mii de franci anual), Boris Becker, la cei 21 de ani impliniți la 22 noiembrie, este un om foarte bogat. Managerul său îl poate socoti un „golden boy”. Protejant și teie îi dăorează „patronului” său; el nu-l urmează orbește, așa cum a făcut-o cândva Guillermo Vilas, ci îi este foarte recunoscător. Când, la 9 mai 1988, lona a implinit 48 de ani, Boris i-a dăruit un ceas de aur de aproape 200.000 de franci. Marea forță a lui Țiriac, în afara celor șase limbi pe care le vorbește curent (română, italiană, franceză, spaniolă, engleza, germană), este importanța pe care o acordă patronajului marilor societăți, „sponsorilor”. El a înțeles rapid că, fără ei, sportul profesionist de azi nu ar fi ceea ce este. Strategia lui este fondată pe respectarea „nașului”.

„În afaceri, metoda mea constă în a găsi partenerul just și în a-i oferi ceva pentru banii lui. Am avut totdeauna relații foarte bune cu cei care lucrează cu mine, nici unul nu a avut de ce să se plângă. Sunt uneori brutal, nediplomat, spun lucrurile așa cum sunt, crud, și nu am totdeauna o imagine bună și nici o asemenea presă! Dar important este că cei care teazează cu mine nu regretă. Știu unde merg!” Pentru Federația Germană, de pildă: i-a încredințat lui Țiriac cea mai mare parte a organizării ei în RFG și a ieșit cu mai mult de 10 milioane de mărci în doi ani. Pentru ea, businessman-ul român a făcut chiar un gest, ceea ce este rar: „În contractul cu ea, nu iau decât 20 de procente de comision. Este singurul caz în care nu am luat 25%-30%, ca de obicei”.

„În afaceri, metoda mea constă în a găsi partenerul just și în a-i oferi ceva pentru banii lui. Am avut totdeauna relații foarte bune cu cei care lucrează cu mine, nici unul nu a avut de ce să se plângă. Sunt uneori brutal, nediplomat, spun lucrurile așa cum sunt, crud, și nu am totdeauna o imagine bună și nici o asemenea presă! Dar important este că cei care teazează cu mine nu regretă. Știu unde merg!” Pentru Federația Germană, de pildă: i-a încredințat lui Țiriac cea mai mare parte a organizării ei în RFG și a ieșit cu mai mult de 10 milioane de mărci în doi ani. Pentru ea, businessman-ul român a făcut chiar un gest, ceea ce este rar: „În contractul cu ea, nu iau decât 20 de procente de comision. Este singurul caz în care nu am luat 25%-30%, ca de obicei”.

Cel care pariază

Se înțelege deci cu ușurință că, atunci când Țiriac vorbește despre afacerile lui, despre cele trei birouri ale sale (Monte Carlo, Amsterdam, New York)

în care folosește 12 persoane, despre Boris Becker, poate afirma fără ipocrizie: „Trăim cu toții foarte bine. Recunosc că tenisul a făcut din mine un om bogat”. Și se dedică plăcerilor lui din copilărie: mașini frumoase. „Am în garaj 15, dintre cele mai frumoase din lume: un Porsche 959, Ferrari F40, Festarossa, Bentley...” Micii lui ochi negri se aprind când vorbește despre mașinile sale. Dar revine rapid la ideile principale. În filozofia foarte personală și la credul său bine ancorat. „Mai multe agenții mondiale de publicitate care se gândesc să creeze un departament de sponsori mi-au oferit să-mi preia afacerea pentru o sumă mare. Am refuzat, pentru că îmi iubesc mult munca. Fac ce vreau! Totdeauna am făcut ceea ce mi-a plăcut. În ciuda criticilor. În Germania, de exemplu, țara foarte economică, nu mi-au fost la început urmate ideile care constituiau în a recăștiga întârzierea în privința patronării sportului. Acum, toată lumea se referă la organizările mele pentru Cupa Davis și mâine se va copia ceea ce fac azi. Același scenariu cu Boris Becker. Am vrut să dau o imagine a lui cu urcusuri și coborâșuri, dar să nu i se poată niciodată răni personalitatea. Era trebuie, dimpotrivă, cultivată. Chiar dacă uneori vorbește prea tare, chiar dacă face gesturi teatrale, chiar dacă comite erori pe care le plătete mai târziu. El este așa, natural, spontan, și așa va rămâne. Esențialul este că joacă bine tenis, că oferă un spectacol, că-și face bine treaba ca superreprezentant al unor finanțatori. Singura problemă este de a împiedica să se risipească. Și, când i se va solidifica baza, va deveni numărul unu mondial. Singur sigur de asta”.

Pariurile (Țiriac le adoră!) sunt deschise.

Lumea [Israel] Articol primit prin bunăvoința doamnei Ditzza Goshen, coordonatoare Centrului de Studii și Cercetare a Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Din nou s-a petrecut ceva, cumva, din nou murmure, confidențe, taine... La România liberă au fost arestați Petre Buceș, Nicolae Negulescu, Dan Rotaru, Virg. Carianopol, Viorel Varga, Miron Țic, Nicolae Mihail, ejușdem farinae... Le Monde scrie despre Doina Cornea – adevărata eroină a noastră. Raportul Departamentului de Stat comentează nerespectarea drepturilor omului în lume (169 de țări), în frunte cu fermecătoarea noastră țară. Eroul cică n-a respectat nici un dram din semnăturile pe care le documentează omenirii. Operațiunea „satul românesc” în amploare în Belgia. Șaizeci de acțiuni au loc pentru salvarea satelor românești, în Danemarca, demonstrații în sprijinul poporului român și împotriva „terorismului ceaștist”. România e declarată țară orwelliană...

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra, București

Mă privesc din nou în oglindă să văd cum sunt plină de cicatricele vieții, încercând să-mi văd chipurile din timpul nebuliei mele. Există fotografii, dar chipurile au fost multe, cele cu care am avut curajul să mă arunc cu capul înainte. Închisă într-o plasă de sânge, cu mine, eu fiind mai tânăr, mai înalt și mai „frumos”. Cu Biță, Borza, Cobrea, Țurălungă, la bărulețul separ de la „Muntenia”. Hotărâm să mergem la reuniunea elevilor noștri. Ceea ce se și întâmplă. Voioșia și simpatia lor pentru noi contează enorm. Restul e haos, murdar... încă mai apar reviste din ianuarie, de unde se pot reproduce stihuri superbe despre aceste vremuri strălucite, cauzate de măreții conducători. Nu mai consemnez decât numele unor creatori, spre veșnicia lor pomeneire: Emil Poenaru,

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Polirom, 2002, p. 230

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

După Scornicești a putut veni și rândul localităților „obișnuite”. La București, Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu” avea de dus la capăt un program „complex”.

Întâlniri cu cititorii

De pe lista manifestărilor nu puteau lipsi localitățile suburbane. În comuna Bragadiru s-a deplasat Nicolae Dragoș, la Dragomirești – George Belăiță și Mircea Ciobanu, în comuna Chitila – Mircea Nedelcu, în comuna Pantelimon – Tudor Opris. Scriitorii, fidește, scriau, iar cititorii erau dofnici să-i vadă de aproape, să le pună întrebări, să-și aude cuvântând. Cel puțin așa a reținut presa. Din volumele de memorii sau „folclorul” născut spontan la restaurantul „Uniunii” reiese totuși o atmosferă mai puțin „tovărășească”: după „acțiunea obstecă” urma... petrecerea, prelungită pan' la ceas târziu de noapte.

Stilouri Flaro, fără penițe

Să scrii, să scrii. Dar... cu ce? Asta chiar era o întrebare, dacă e să-l credem pe August Popescu, om al muncii. Fără pretenții de profesionist într-ale scrisului, cetățeanul Popescu prefera stiloul și se folosea de cele produse la Flaro Sibiu. „Numai că, de câțiva vreme, stilourile sunt puse în vânzare fără a fi însoțite și de o peniță de schimb”, se plângea el redacției săptămânalului Flacăra. Pentru că penițele erau imposibil de găsit în librării, admiratorul stilourilor Flaro a scris, probabil cu pixul, o epistolă fabricii din Sibiu și, pentru mai multă siguranță, a trimis o misivă și pe adresa redacției.

„Vișan se crede mare actor”

Teatrul Național din Cluj propunea publicului premiera „Intr-un parc... pe o bancă”, piesă în două personaje, după textul lui Alexandr Ghelman, în regia lui Dorel Vișan. Din distribuție: El – Dorel Vișan, Ea – Melania Ursu. Exigent, criticul literar Mircea Zăciu n-are prea multe cuvinte de laudă la adresa prestației actorului-regizor.

Modelul Nadia

Almanahul „Cutezătorii” răspundea dorinței pionierilor. Mulți, scrie Tiberiu Stama, erau muncii de întrebare „ce sport să practicăm?” Modelul „Nadia” persista încă. Răspunzând întrebărilor redacției, doctor Ecaterina Burdulescu, specialist în cadrul centrului de Reumatologie din București, le recomandă fetelor să practice gimnastica, ramură de sport care sporește agilitatea și le ajută să se dezvolte armonios. Dar accentul ar trebui pus pe gimnastica ritmică, sfătuia doamna doctor. Copiii trebuiau să afle de mici ce înseamnă „colectivul”: gimnastica ritmică se practica, sub forma unor ansambluri, pe clase, pe școli etc.

Frumosul pulover cu franjuri

În România ultimului an de regim comunist, aproape toate femeile tricotate și croșetate. Revistele de profil veneau în sprijinul lor, oferindu-le noi modele. În februarie, revista Femeia recomanda cititoarelor să-și confecționeze un frumos pulover cu franjuri. „Într-o superbă nuanță de gri-fer, un pulover pentru tinerele fete tricotate în punct drept, ciorăpește. Firul culorii de bază este combinat cu un fir bucle, subțire, al cărui efect apare în tricot ca o fulgure de iarnă. Dintr-o nuanță de gri argintiu și alb se fac franjuri, care nu sunt altceva decât fire legate în grupuri de câte cinci-șase, care se alinază pe mâncăși și în jurul gâtului.” Ca să facă treaba până la capăt, redacția arăta și tiparul frumosului pulover cu franjuri. Dimensiunile, avertiza redactorul, erau date pentru măsura 44. Fericit era cine avea rochia la țară, posesoare de oi. În astfel de condiții, lăna cornutelor valora mult la bursa mărfurilor. Magazinele Fondului Plastic vindeau obiecte de îmbrăcăminte din lână netoarsă. Oferta a urmat imediat cererea, și țărani au început să vândă lână după gustul clientelei sofisticate. Se tricota și la locul de muncă. Dacă programul o permitea, printre hârtii și dosare funcționarele doseaua croșete, andrele, plus ghețele aferente.

Moda pentru automobiliste

Cum să te îmbraci la volan, în 1989? În pas cu moda, desigur, recomandă Almanahul Auto. „Pentru automobilistele noastre prezentăm două complete ușoare, comode și sperăm, plăcute, confecționate din materiale ușoare pentru sezonul de vară, iar pentru vremea rece din materiale mai pline, la alegerea și gustul fiecăreia. Garniturile, tivurile, nasturii, precum și elementele auxiliare – cordon, batic, basc, șapcă – completează aerul tinereș și plăcut. Pantofi comози, flexibili, adaptați conducerii auto.” Cristina DIAC

JURNALUL OMULUI SIMPLU

La meditații am învățat „cum se dă”

(Urmare din pag. 1)

Apoi o zbugheam pe ușă, eliberată de povară și umilită de gest. Atunci cred că am învățat pentru prima oară „cum se dă” în România. Datul era o povară pentru ai mei, erau muncitori și făceau un efort uriaș în fiecare lună ca eu să devin inginer. Am fost „ca și intrată”, am reușit la Politehnică din

prima, în fruntea listei de la Facultatea de Utilaj Tehnologic, pe care am abandonat-o apoi, după trei ani în care am mâncat pe pâine geometrie descriptivă, organe de mașini și alte materii nedigerabile. Ca să trăiesc din scris. Iar astăzi, în ciuda meditațiilor făcute la nivel olimpic, nu mai știu să rezolv nici măcar o integrală simplă... Adriana OPREA-POPESCU

DIN ARHIVA CC AL PCR

Comunicat cu privire la îndeplinirea Planului național unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1988

(Urmare din pag. 1)

b) import total (mld. lei). Realizări 1988 – 133,1 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 100,1; Productivitatea muncii pe o persoană (mii lei): a) în industria republicană: Realizări 1988 – 370,0 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 102,1; b) în construcții-montaj în antrepriză și regie: Realizări 1988 – 276,1 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 103,9; c) în transportul feroviar: Realizări 1988 – 146,7 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 104,5; Cheltuieli totale la 1.000 de lei producție marfă în industria republicană (lei): Realizări 1988 – 844,8 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 99,2; Venitul național (mld. lei): Realizări 1988 – 822,3 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 103,2; Dinamica retribuției medii nominale a personalului muncitor la sfâr-

șitul anului: Anul 1988 în procente față de 1987 – 103,3; Dinamica veniturilor țărănimii, în bani și în produse, provenite din munca în cooperativele agricole de producție și gospodărești personale, pe o persoană activă: Anul 1988 în procente față de 1987 – 102,2; Desfacerile de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist (mld. lei): Realizări 1988 – 292,5 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 100,5; Volumul serviciilor prestate cu plată populației de către unitățile socialiste (mld. lei): Realizări 1988 – 70,6 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 102,3; Cheltuieli pentru acțiuni social-culturale (total – mld. lei): Realizări 1988 – 118,7 / Anul 1988 în procente față de 1987 – 102,3; Notă: Datele valorice sunt prezentate în detaliu curente ale anului 1988, iar dinamicile sunt calculate în condiții metodologice și de prețuri comparabile.

La sfârșitul anului 1988, populația țării a fost de 2312 mii locuitori, cu 333 mii locuitori mai mulți decât la sfârșitul anului 1985, peste 52% locuind în municipii și orașe. Populația ocupată în activitatea economico-socială a ajuns la 11070 mii, din care circa 72% lucrează în industrie și în celelalte ramuri neagricole; numărul mediu al personalului muncitor a fost de 7843 mii, ponderea femeilor reprezentând circa 40%. Succesele obținute în dezvoltarea industriei, agriculturii și a celorlalte ramuri producătoare de bunuri materiale au asigurat creșterea veniturilor naționale cu 3,2% față de 1987, realizându-se resursele necesare atât pentru dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, cât și pentru îmbunătățirea nivelului de trai material și spiritual al populației. În concordanță cu hotărârile Conferinței Naționale a partidului, în anul 1988 a început majorarea retribu-

țiilor și pensiilor de care au beneficiat peste 4,4 milioane de oameni ai muncii, ceea ce reprezintă aproape 60% din întregul personal muncitor, precum și peste 800.000 de pensionari. Această acțiune de mare însemnătate socială și politică demonstrează trăinicia economiei noastre, reflectă preocuparea constantă a conducerei partidului pentru creșterea nivelului de trai și a calității vieții, esența societății socialiste. Multilateral dezvoltate, pe care o edificăm cu succes în România. Realizările obținute, care sunt superioare perioadelor precedente, nu s-au ridicat însă la nivelul eforturilor din domeniul investițiilor și al bazei materiale existente, din cauza faptului că nu toate planurile și programele de dezvoltare economico-socială s-au înfăptuit în bune condiții. Arhive Naționale, Fond CC al PCR – Secția Cancelariei, dos. nr. 3/1989

SISTEMATIZAREA ROMÂNIEI

OPTIMIZAREA TRANSPORTURILOR, CĂILOR DE COMUNICAȚIE ȘI A REȚELELOR DE ENERGIE ELECTRICĂ

FOTO: Mihai Alexe/AGERPRES

Pentru aplicarea orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, comisiile județene de sistematizare a teritoriului și localităților, cu sprijinul efectiv al ministerelor și antrenarea organelor de specialitate din județe, au trecut la sistematizarea și organizarea rețelelor de drumuri, telecomunicație și de transport energie electrică în scopul creșterii capacității de servicii a unităților economice, localităților și a altor obiective din teritoriu, grupării acestora și reducerii la strictul necesar.

Din analizele efectuate au rezultat următoarele:

Drumuri comunale (km): existent - 32.080; propus - 23.052; reducere - 9.028 (28,1%);

Rețele de telecomunicații (km): existent - 41.160; propus - 22.395; reducere - 18.765 (45,6%);

Rețele de energie electrică (km): existent - 230.513; propus - 100.513; reducere - 130.000 (56,4%).

Au fost stabilite norme pentru recuperarea cablurilor și conductoarelor electrice și de telecomunicație, stâlpilor de susținere, transformatorilor și a altor materiale care urmează a fi reconstruite în baze special amenajate și redacte în folosință potrivit necesităților economice naționale.

Realizarea programelor privind optimizarea transporturilor, căilor de comunicație și rețelelor de energie electrică se va face în corelare cu organizarea și modernizarea rețelei de localități, precum și cu regruparea în perimetrele

construibile a construcțiilor situate în afara acestora.

1. Propunerile privind organizarea și sistematizarea comunelor, organizarea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, a celorlalte unități din agricultură, precum și pentru sistematizarea căilor de circulație și transport, rețelelor de telecomunicație și transport energie electrică asigură cadrul organizatoric necesar îndeplinirii hotărârilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a tezilor, orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, formulate la Plenara CC al PCR din noiembrie 1988 și propunem aprobarea acestora.

2. În vederea asigurării cadrului legal pentru punerea în aplicare a măsurilor de organizare și sistematizare a comunelor și rețelei de localități propunem modificarea prevederilor Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România având la bază rețeaua de municipii, orașe și comune cuprinsă în raport, prezentată și aprobată în adunările cetățenești și sesiunile consiliilor populare din luna ianuarie 1989.

3. Având în vedere că rețeaua de sate din fiecare județ urmează să fie perfecționată în continuare pe baza măsurilor stabilite privind dezvoltarea comunelor și a localităților reședință, a sediilor consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, care vor crea

condițiile de fixare în aceste localități a unei importante părți din populație ce trăiește azi în sate izolate și gospodării dispersate, propunem ca organizarea rețelei de localități ce formează unitățile administrative-teritoriale de bază - respectiv satele - să intre în competența autorităților executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București.

4. Considerând îndreptățite propunerile făcute de unele județe ca prin legea de organizare administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România să se confere statutul de oraș unui număr de 28 de localități, prevăzute în anexă, care pe baza dezvoltărilor ce au fost acumulate în ultimii ani au în prezent condiții de muncă și viață similare cu cele din multe orașe existente, supunem aprobării majorarea numărului orașelor țării de la 237 la 265.

5. În scopul atingerii indicatorilor stabiliți în Programul directiv de dezvoltare a economiei naționale până în anul 2000, aprobat de Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, și pentru fixarea cadrului de dezvoltare economică și socială pentru perioada 1991-1995, la fiecare unitate administrativ-teritorială, consiliile populare, cu sprijinul Comitetului de Stat al Planificării și Comitetului pentru Problemele Consiliilor Populare, vor elabora până la 30 septembrie a.c. și supune aprobării schițele de sistematizare pentru fiecare județ, comună și localitate în parte urmărind consolidarea

potențialului economico-social al fiecărei unități administrative-teritoriale în cadrul politicii dezvoltării armonioase și echilibrate a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării.

6. În vederea asigurării cadrului unitar de activitate a consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, care pe baza indicațiilor primite a cuprins și zonele deal și munte, Ministerul Agriculturii și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție vor elabora și supune aprobării măsurile pentru intensificarea valorificării potențialului productiv al pământului din aceste zone, de dezvoltare a secțiilor de mecanizare a agriculturii și de cuprindere în asociații a tuturor producătorilor. Totodată, vor prezenta atribuțiile și modul de organizare a activității consiliilor de coordonare a activității cooperativelor agricole de producție care vor funcționa în comunele care au două și, în mod excepțional, trei cooperative agricole de producție.

7. Măsurile propuse privind organizarea comunelor și unităților economice din agricultură au condus la folosirea mai bună a personalului muncitor și cadrelor de conducere din unitățile respective. Drept urmare, un număr de circa 7.000 personal muncitor din care: 2.350 din sistemul consiliilor populare; 3.000 din cooperativele agricole de producție; 780 din întreprinderile agricole de stat; 170 din cadrul stațiilor pentru mecanizarea agriculturii; 50 din cadrul

consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste; 630 din cooperativele de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor, precum și din sectorul social-cultural urmează să fie redistribuite în unitățile productive din cadrul județelor.

8. Potrivit indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la nivelul tuturor județelor, municipiilor, orașelor și comunelor se vor constitui comisii pentru dezvoltarea economico-socială în scopul stabilirii măsurilor, căilor de acțiune și urmăririi îndeplinirii programelor de dezvoltare a fiecărei unități administrativ-teritoriale și de realizare, până în anul 1995, a nivelelor stabilite pentru toate activitățile economice și sociale care se desfășoară în profil teritorial.

Comisia centrală pentru sistematizarea teritoriului și localităților va acționa în continuare potrivit sarcinilor, orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, pentru realizarea programelor aprobate privind dezvoltarea, sistematizarea și modernizarea județelor și localităților țării și îndeplinirea obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului de ridicare a României pe o nouă treaptă de civilizație și progres.

Arhivele Naționale,
Fond CC al PCR -
Secția Organizatorică,
dos. nr. 19/1989

GASTRO-POLITICHI

Preparate substanțiale, pretențioase dar foarte gustoase

Era în bloc o vecină pe care o iubea toată lumea. Nu era ea foarte frumoasă, dar știa să gătească dumnezeiește. Adevărul este că în camera ei găseai de toate. Tanti Elvira, vecina mea de palier, primea în fiecare lună câte un pachetel de la sora ei din Germania. Aceasta din urmă se măritase cu un „cetățean german”, după cum obișnuia ea să spună, și o ducea tare bine. Din când în când, tanti Elvira găsea în cutia poștală și câte o vedere la care mă zgâiam multă vreme, imaginându-mi cum era să se plimbi prin Berlin, Düsseldorf sau Bremen. Dar nu asta este important. Să revin la pachete. Inventarul era aproximativ același: o bucată mare de cașaval, mai mulți cârnați (al căror nume învătasem să-l pronunț „Wurst”), un vas cam de un kilogram de smântână specială pentru făcut frișcă, condimente, al căror miros mi-a trezit multă vreme amintiri... gustoase, săpun și multe cosmetice. Din smântâna aceea făcea tanti Elvira o frișcă de te lingea pe degete. O bătea până stătea pe băț și o pune pe torturi. Câte o feluțică de tort cu ciocolată și alune de pădure (tot din pachet) mâncam și eu atunci când erau sărbătorii Dana și Mihai, copiii lui tanti Elvira și, în același timp, prietenii mei de joacă. Odată am primit de la ea două nușoare mici, pe care mama le rădea câte puțin și le adăuga în mâncare atunci când era o zi mai specială. În rest, mă mulțumeam cu mirosul bucatelor pregătite de ea, ce se insinua pe lângă pereți, pe sub uși, mai ales că obișnuia să țină ușa deschisă ca să se aerisească bucătăria după ce fusese supusă la mari suplii. Chiar și acum, după atâția ani, simt așa o neliniște plăcută atunci când trec prin fața apartamentului lui tanti Elvira, deși aceasta a murit, iar în locul ei s-au mutat de ceva vreme alte persoane care, evident, nu mai pri-

mesc pachete din Germania. Dar nici nu prea gătesc...

Dar când nu erau pachete, aveam parte de turiști germani în carne și oase. Fie că erau din RFG sau din RDG, și ei trebuiau să mănânce ceva pe gustul lor. Astfel, „Ghidul orientativ - Preferințe și obiceiuri culinare pentru grupuri de turiști”, editat de Ministerul Turismului, oferă câteva puncte de reper pentru bucătarii care au în grijă această sarcină mărească. „Bucătăria germană și cea austriacă nu au o varietate de preparate pe care o găsim în bucătăria franceză, sunt însă foarte substanțiale și pretențioase în ceea ce privește prepararea mâncărurilor”, sunt de părere autorii ghidului. Ce înseamnă că sunt pretențioși? În preparatele lor se regăsește multă carne de porc sau de vită, dar aproape deloc cea de oaie. Așa că trebuie evitată. De asemenea, germanii mănâncă aproape tot ce înoată prin râuri, mări sau oceane, inventând noi metode de obținere a unor preparate: salam, chiftelele din... pește. Pâinea se lasă căutată, ea fiind înlocuită cu tot felul de garnituri de legume, dintre care cartofii sunt cei mai întâlniți. De asemenea, pastele făinoase sunt la mare căutare. Supele germane nu prea au multe în comun cu cele românești, așa că, fiți vigilenți! Ele sunt groase, ca niște supe-cremă, consistența lor fiind dată de făină și lapte. O altă deosebire, supele pot fi și de fructe. Dar nu echivalentul compotului de ea, ce se insinua pe lângă pereți, pe sub uși, mai ales că obișnuia să țină ușa deschisă ca să se aerisească bucătăria după ce fusese supusă la mari suplii. Chiar și acum, după atâția ani, simt așa o neliniște plăcută atunci când trec prin fața apartamentului lui tanti Elvira, deși aceasta a murit, iar în locul ei s-au mutat de ceva vreme alte persoane care, evident, nu mai pri-

șind etapa brânzeturilor și a gemurilor, și trecând la următoarea fază a abundenței: fripturi reci din carne de vită, porc, alături de omlete și ouă ochiuri. Mai că am putea spune că este o masă de prânz în toată regula. Trecând peste teorie, din cele 18 meniuri orientative, doar unul cuprinde la micul dejun friptură rece din file de porc și limbă rasol rece (fără hrean și legume). Oare țineau bucătarii la silueta distinșilor oaspeți? Friptura era înlocuită cu ceva mai bine adaptat vremurilor: suncă din conservă (are termen de valabilitate îndelungată, așa că e ideală), niște ficăței, cremwursti (deja un preparat cu caracter universal, disponibil pentru toate bucătăriile lumii), salam de vară și de Sibiu, jumări, parizer sau... deloc, mezelurile fiind înlocuite cu brânză - e mai dietetic așa.

La dejun se cade să așezi pe masă un platou cu gustări reci, din care să nu lipsească cele pe bază de ouă, diferite tartine, mezeluri și neapărat pâine neagră. Salatele au obligatoriu în compoziție maioneză și au de regulă un gust dulceaț. „Ciorbele bucătăriei noastre nu sunt agreeate, fiind prea acre. Acestea se vor acri numai cu roșii proaspete sau pastă de tomate. Icrele de pește sunt tot negreate și nu se vor servi niciodată în meniurile acestor turiști”. Felul principal trebuie să aibă în componența sa legume (în special conopidă, mazăre sau varză), iar pentru că sunt mari amatori de cartofi prăjiți, vor fi foarte bucuroși dacă bucătarii români se vor gândi să le ofere la mese portii suplimentare de cartofi pai. Curișii din fire, oaspeții germani solicitați de multe ori să fie serviți cu preparate tradiționale românești. „Din bucătăria noastră se recomandă scrumbiile de Dunăre sau albastre, de mare, cu sos de lămâie și verdeturi, scrumbii la grătar cu cartofi

natur, saramură de crap, ghiveci din pește, frigărui de morun la grătar, pește rasol cu legume și lămâie, salată de pește cu legume fierte sau crude.” În lipsa peștelui, se potrivește și o tocăniță de pui, niște roșii umplute cu carne și o porție zdravănă de musacă. Analizând meniurile propuse, se observă o abundență de preparate din pește: file de pește, „Duglere” cu sos de vin, file de pește „Colbert”, pește alb oceanic cu sos portughez sau crap Meunier cu cartofi natur (mai mult preparate în stil francez, după cum se vede). În afară de salate dintre cele mai diverse (berlineză, de pește, de pepene galben cu mere și castraveți, salată germană cu ouă și maioneză, Berty), se pot întâlni bogate specialități cu carne, supe (gulaș cu chimen, cremă de pasăre sau de legume). La desert, în meniurile propuse... nu există ștrudele. Oare de ce?

Abundență culinară și la cină. Pește, fripturi reci, budinci din paste făinoase cu brânză de vaci (un fel de macaroane românești cu brânză) și, din nou, mulți cartofi. Oare ce visau turiștii germanii după o masă copioasă de seară, compusă, spre exemplu, din roșii umplute cu pastă schweitzer, salată de crudități cu limbă de vită, pește oceanic la cuptor cu cartofi fondanți, tournedou „Tirolez” cu legume cu unt, înghețată asortată cu frișcă, chifle, cafea și apă minerală? Ca să nu întrebăți, toate la o singură masă. Dacă turistul dorea să mănânce ceva pe deplin românesc, i se aduceau iute ouă umplute cu ficăței, piftie de pasăre, plachie de crap, mușchi de porc împănant (servit cu miuței și cartofi românești), salată asortată și clăite cu dulceață. Mai că mi-ar fi plăcut să fiu o nemțoaică blondă și să vizitez și eu România, pentru câteva zile lungi, cândva, prin 1989...

Simona CHIRIAC

RESTITUIRI

Relațiile cu Ungaria, aproape de explozie

Întâlnirea liderului maghiar Karol Grosz cu Ceaușescu în 1988, nu a îmbunătățit relațiile dintre cele două state FOTO: AGERPRES

(Urmare din pag. 1)

D. Năstase nu a comentat pe marginea intenției exprimate de diplomatul ungar, arătând că, în măsura posibilităților concrete oferite de programul CDP, convorbirea solicitată va avea loc și, în cadrul ei, diplomatul ungar va putea să abordeze problemele pe care și le-a propus.

NOTĂ: Propunem să se răspundă diplomatului ungar că încă la 13 iulie 1988, în audiența la MAR, DE I a fost exprimat punctul de vedere românesc privind propunerile unghare, subliniindu-se necesitatea finalizării programului de aplicare a Acordului cultural până în 1990, pentru care partea ungară trebuie să trimită propuneri de perioadă.

Se va putea sublinia și că, pentru buna desfășurare a raporturilor bilaterale, inclusiv pe plan cultural, este nevoie de un climat adecvat care în prezent este viciat de manifestările ostile, la adresa României care au loc în Ungaria.

Ministerul Afacerilor Externe
Direcția Cultură și Presă
Notă de audiență
La 19 ianuarie 1989, Gh. Ionescu, secretar la DCP, l-a primit pe Ferenc Csaszar, consilier la Ambasada RP Ungare. A asistat D. Năstase, atașat la DR I.

F. Csaszar a arătat că anul 1988 s-a încheiat fără rezultate pozitive pe

planul relațiilor culturale bilaterale. Având în vedere că nu a fost convenit un program de colaborare până în 1990, adjunctul ministrului Afacerilor Externe ungar, Jozsef Benyi, a transmis ambasadei române la Budapesta, în iulie 1988, un prim plan pentru organizarea unor acțiuni culturale.

În legătură cu acest plan, MAE român a arătat ambasadei unghare la București că îl va studia, dar nu a răspuns la inițiativa ungară. Între timp, partea ungară a căutat să asigure, pe cât posibil, o anumită continuitate a colaborării culturale bilaterale, adresând invitații unor persoane și instituții românești la diverse manifestări din Ungaria: reinhumarea lui Bela Bartok, reluarea convorbirilor pentru o nouă sesiune a comisiei mixte de istorie, pregătirea schimbului comercial reciproc de carte în 1989. La aceste invitații, partea română nu a răspuns.

A exprimat dorința de a cunoaște intențiile părții române pentru 1989, menționând că dorește să întocmească o informare pe această temă pentru adjunctul ministrului de Externe ungar J. Benyi. A întrebât dacă printre intențiile părții române, în anul care a început, se numără și convocarea comisiei mixte culturale, în cadrul căreia ar putea fi abordate problemele unui program bilateral în acest domeniu.

Gh. Ionescu a precizat că la pro-

punerile adjunctului ministrului de Externe ungar, MAE român a răspuns la 13 iulie 1988, arătând că este necesară încheierea negocierilor pentru convenirea programului de colaborare culturală până în 1990 și, în acest scop, partea ungară trebuie să propună data unei noi întâlniri.

A subliniat, totodată, că manifestările ostile la adresa României care se desfășoară în Ungaria împiedică asigurarea atmosferei necesare dezvoltării unei bune colaborări bilaterale, inclusiv pe plan cultural.

F. Csaszar a arătat, în context, că partea română ar trebui să încerce să înțeleagă „specificul” presei unghare, precum și „ingrijorarea” opiniei publice unghare, în rândul căreia multe persoane au ruden în România, față de „situația maghiarilor din Transilvania”. A menționat că părinții săi, care nu mai trăiesc, erau originari din Transilvania. El, personal, nu a avut deocamdată prilejul să călătorească în Transilvania.

Gh. Ionescu a subliniat că nu poate fi acceptată invocarea „specificului” presei unghare, ca explicație a climatului antiromânesc cultivat în Ungaria. I-a cerut, de asemenea, diplomatului ungar să folosească prilejul acreditării sale în România pentru a cunoaște direct adevărul despre politica națională a țării noastre și pentru a înțelege că așa-numita „ingrijorare” a cetățenilor ungari nu este justificată. Audiența a durat 20 de minute.

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Perfecționarea activității de cunoaștere, prevenire și contracarare a actelor de sabotaj, subminare a economiei naționale și diversivune

1. Aparatul de contrainformații în sectoarele economice și celelalte unități cu competențe în domeniul vor acționa pentru îndeplinirea ireproșabilă a Programului-directiv aprobat de Comandantul Suprem. Se va asigura ridicarea nivelului calitativ și de eficiență al întregii activități informative de securitate pe profil, căreia i se va imprima un pronunțat caracter de sesizare și anticipație pe baza dezvoltării și folosirii calificate a potențialului informativ, sporirii nivelului de profesionalitate și utilizarea eficientă a tuturor mijloacelor și metodelor specifice. Activității de informare pe profil i se va imprima

un caracter cuprinzător și o mai bună orientare pe priorități, concomitent cu evidențierea documentată a răspunderilor în legătură cu stările de lucruri negative.

2. Se vor lua măsuri pentru depistarea și înlăturarea cu promptitudine a situațiilor negative ce pot pune în pericol securitatea obiectivelor industriale, identificarea, verificarea și stabilirea poziției persoanelor care nu și îndeplinesc coreponsuzător atribuțiile directe în legătură cu prevenirea stărilor de pericol sau a altor fapte care pot leza avuția națională, asigurarea calității produselor destinate exportului

și sesizarea oportună a cauzelor de natură a crea stări de nemulțumire în rândul personalului muncitor, pentru a preveni inițierea unor manifestări necorespunzătoare. În trimestrul II/1989 se va raporta Biroului Executiv stadiul îndeplinirii sarcinilor ordonate în Programul-directiv.

Răspund: Direcția a II-a, UM 0650 și unitățile teritoriale.

Document din volumul: Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente (1949-1989) de Marius Oprea, Editura Polirom, Iași, 2002

PESTE 30.000 DE SPECTATORI LA UN MECI DE DIVIZIA B!

În urmă cu 20 de ani, Ilie Balaci se afla în fața primelor sale experiențe ca antrenor principal, fosta mare glorie a Universității Craiova preluând în ianuarie '89 banca tehnică a divizionarei secundă Pandurii Târgu Jiu. „De fapt, nu era chiar o noutate pentru mine, pentru că la începutul lui '85, când am plecat de la Craiova la FC Olt, am fost jucător, dar și secundul reputatului Traian Ionescu. În toamna lui 1986 am plecat la Dinamo, unde am continuat doar ca jucător, dar la începutul lui '88, după ce m-am reaccidentat m-am decis să mă retrag, Mircea Lucescu m-a pus principal la echipa de tineret”, și-a amintit Ilie Balaci.

Debutant la numai 17 ani și jumătate, în echipa națională, Ilie Balaci (stânga) avea să-și încheie prematur cariera la 10 ani mai târziu

Instalat la Târgu Jiu ca principal în ianuarie 1989, „Prințul” avea să stea destul de puțin la Pandurii, din cauza unor manevre de culise. „Am avut sezon bun. Fusesem convins să vin la Pandurii pentru că se auzea că urma să se schimbe sistemul competițional. Se vorbea de o Ligă Națională, iar Divizia B ar fi devenit Divizia A, cu o singură serie, unde urmau să intre doar primele șase echipe din fiecare serie din cele trei existente pe atunci în eșalon secund. Pandurii era o echipă condusă de Armată, exista un general care se ocupa de club, dar și de Securitate, deci era o echipă solidă. Din păcate, către final, cu vreo trei etape înainte de terminarea returului, cineva s-a dus să dea cu clanta și să mă acuze că aș fi vândut meciul direct cu AS Drobeta. Nu vreau să mai pomenesc numele celui de la care au pornit toate aceste tâmpenii, că e antrenor de Liga 1 în prezent și nu vreau să mă agit eu spiritele. Nu știu însă cum aș fi putut eu să fac asta, de vreme ce a fost 0-0 până prin minutul 89, iar atunci Drobeta a primit un penalty din care a marcat. Dacă era să fie ceva necurat, nu

se ajungea până la finalul partidei cu scor de egalitate. Așa a fost să fie însă, iar eu să rămân cu amintiri neplăcute de la Pandurii. Nu din cauza echipei sau a orașului, ci a unor indivizi. Binevoitorii sunt peste tot”. Cu toate că nu a vrut să deconspire numele celui care l-ar fi lucrat, se pare că totul a plecat de la meciul său de la acea vreme și actualul antrenor al Farului, Ion Marin.

Rămăs fără angajament după ce a fost pus pe liber de Pandurii, Ilie Balaci avea să ajungă tocmai la AS Drobeta. „Asta a fost intenționat alegerea mea, pentru că voiam să mă

jucător, fostul internațional a început din nou să intre pe gazon. „După anul în care am pregătit echipa de tineret a lui Dinamo, am revenit și ca jucător. Am jucat și la Pandurii și la AS Drobeta. Nu aveam decât 33 de ani, nu vârsta era problema mea, ci genuchiul care mă chinuia de la 27 de ani. La Severin intram de obicei când simțeam că sunt probleme. Așa s-a întâmplat și un an mai târziu, în toamna lui 1990. Îl adusesem la echipă pe Gică Craioveanu. Într-o partidă cu Flacăra Moreni, nu reușeam deloc să marcăm. M-am echipat și am intrat pe teren imediat după pauză, iar meciul s-a terminat cu 5-0 pentru noi. Gică a marcat patru dintre goluri, toate din pasele mele”. Referitor la perioada petrecută la Severin, „Minunea blondă” are numai cuvinte de laudă: „Mi-amintesc de fiecare dată cu lacrimi în ochi de acei ani. Înainte de Revoluție, clubul era sprijinit de primul-secretar al județului, de primar și de un director de la Uzina de Vagoane. Fiecare făcea ce putea ca echipa să o ducă bine. Niște bani în plus, o primă suplimentară, o încadrare în muncă pentru băieți, lucruri de genul acesta. După decembrie '89, ne-am trezit că suntem ai nimănui. Am avut totuși inspirația să ne mișcăm repede. L-am ales pe Mitică Vișan, Dumnezeu s-l ierte, în postul de președinte și am făcut un săptămânal de fotbal, care apărea luni, când nu ieșeau alte ziare. Era scris cap-coadă de Mitică, ajutat de încă 2-3 colaboratori. Vedeam de rușeam, aveam tiraj mare! Am trecut toți jucătorii drept salariați ai ziarului și așa am putut să-i plătim și tot de acolo ne veneau și banii pentru transferuri. Practic, am fost primul patron de ziar de sport!”

Dragoș STOICA

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

La Brezoi și Bujoreni, primăriile și magazinele mixte aveau geamurile sparte

După cum ne informează șeful secției IJGL din Brezoi, în această primăvară s-au executat multe lucrări de gospodărie a orașului: au fost plantați tei și mesteceni, se asigură curățenia străzilor după program, bordurile au fost vâruite de trei ori până acum, pe distanța de la Gura Lotrului până la ieșirea din oraș spre Voineasa, s-au plantat de curândtrandafiri și pangele. Și, într-adevăr, această categorie de lucrări este bine făcută.

Dar gospodărirea unui oraș se referă, cel puțin în egală măsură, și la lucrările de întreținere, reparare și înfrumusețare ale clădirilor sale, ale sediilor și incintelor instituțiilor și unităților economice-sociale și, în primul rând, la Primărie – prima instituție a localității, lucru pe care cei de la Brezoi se pare că nu-l știu. Pentru că, deși este una dintre clădirile mari și valoroase, sediul Consiliului popular arată neîngrijit, cu ferestre murdare și geamuri sparte. Exemplul rău de simț gospodăresc pe care-l oferă Primăria este urmat neabătut, ca să zicem așa, de multe alte unități, cum este cazul

magazinului nr. 46 al ICSLF și secției de geamuri a Cooperativei „Lotru”. Aflată în mijlocul unei piețe în fața Primăriei, clădirea celor două unități – o vechitură murdară și neîngrijită, înconjurată de resturi de geamuri și alte gunoaie, contrazice ambianța, care face totuși eforturi, pe ici, pe colo, cum este magazinul de mobilă, să se ridice la nivelul sarcinilor bunei gospodării.

Pe principala arteră comercială, magazinul de textile nr. 45 – un alt exemplu în genul Primăriei. Firma este ruptă și incompletă, geamurile vitrinelor sunt sparte, literele reclamelor șterse. Șefa magazinului, Elena Butolo, zice că a adus situația la cunoștința directorului ICS Mixtă Călimănești, a directorului adjunct, că a vorbit cu vitrinierul, care a primit sarcina de a conduce să repare firma și să refacă reclama. Și, după cum se vede, toate vorbele s-au dus în vânt. Pe aceeași stradă, centrala termică oferă aceeași imagine a dezordinii. Întâlnim în Brezoi și instituții unde curățenia, strădania fac casă bună cu hârnicia. Între ele și liceul din localitate, care la

început de nou trimestru, după cum am aflat, și întotdeauna este un spațiu al ordinii și bunului gust. În raidul nostru ne-am oprit și la Bujoreni, unde secretarul biroului executiv al Consiliului popular, Constantin Presură, apreciază cu larghetate că în acest an gospodărirea localității se prezintă mai bine ca în trecut. S-au vâruit toate gardurile, toți pomii, toate capetele de poduri, subliniază apăsat omul Primăriei. Dar la Consiliul popular ce s-a făcut?, întrebăm la fel de apăsat. La consiliu, vine răspunsul moale, s-au vâruit pomii, s-au vâruit bordurile, s-au plantat flori, s-a împrejmuțat cu sârmă și... „Cam atât, de fapt tot ce s-a făcut în consiliu e treabă de un om într-o zi și poate nici atât. Câteva flori, câteva bidinele... Mai sunt însă multe de făcut pentru ca localul primăriei să arate la nivelul pretențiilor. Și aici fațada este murdară, coșcovită, geamurile sunt sparte, firmele au și ele vopsea crăpată; abia se mai poate citi pe una. În incintă e murdărie. Drept vorbind, majoritatea locuitorilor din Bujoreni au curțile mai îngri-

jite... „În ton” cu Primăria, magazinul mixt, secția de croitorie a cooperativei, punctul medical și alte locuri din comună. Suntem siguri că primării celor două localități le-au vorbit cetățenilor despre curățenie, despre bună gospodărie și înfrumusețare. Numai discursurile n-au fost însă suficiente. A conduce acțiunea de gospodărie cere din partea celor două primării să fie în frunte și la realizări!

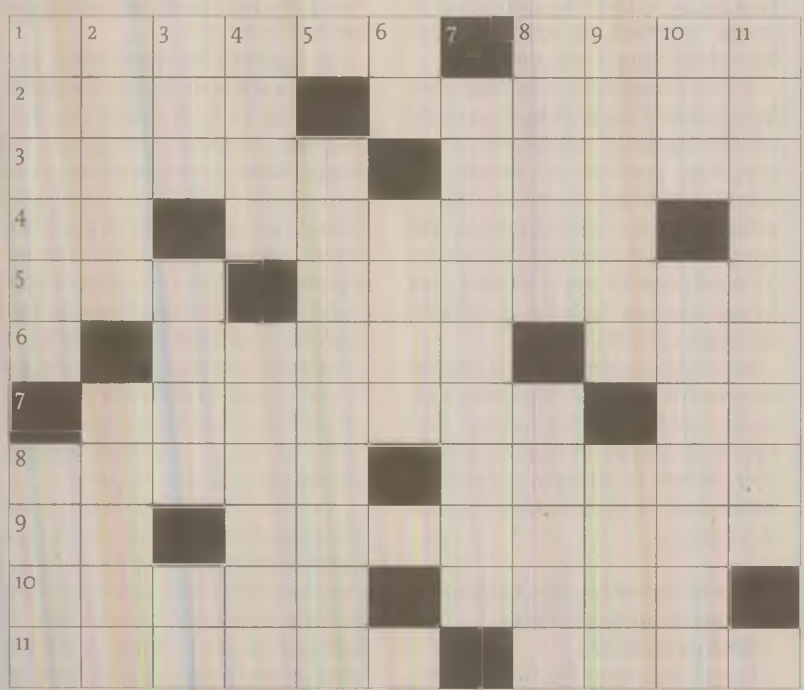
Florea CIOBANU

„Urmare a apariției în numărul 2431 al gazetei a articolului Pentru cel mai mare consumator de unt, în care sunt inserate încălcări de la dispozițiile Legii nr. 3/1972 și ale regulilor generale de comerț săvârșite de tovarășa Vilău Valeria, lucrător gestionar la unitatea 137, aceasta a fost sancționată cu retragerea unei gradată pe o lună, conform Deciziei nr. 34/1988”, ni se comunică de conducerea ICS Alimentara Rm. Vâlcea. Lucian PAVEL, Orizont, jud. Vâlcea, nr. 2440 din 1988

Frenezie

ORIZONTAL: 1) Ruda noastră de la țară – Drept de succesiune. 2) Învărtita moșilor – Intrat în spațiu fără înregistrarea actului de identitate. 3) Nu conope viața așa cum este – Indicatoare de orientare la parcurgerea unui pasaj („Magic”). 4) Personal cu plecare din Teiuș la 23 fix! – Factor comun. 5) Tip de nume comun – Ipostază când... deseori ne vine rău. 6) Măsurat de sus până jos – Soi vechi de viță autohtonă. 7) Redactor la posta juridică – Lada 1200! 8) Face operații de estetică facială – Unul cărăuți îi spui „poftă mare”. 9) Haină de la țară purtată la oraș! – Reușite cu bine în ultimă instanță. 10) Acțiunea la curte – Copii de suflet. 11) Bătut pe muchie (fem.). – Soluție în esență.

VERTICAL: 1) Buzunarul unei fuste – Aflat în curs de... lichidare a unor debite curente. 2) Unitate de măsură pentru masă (pl.) – Minute în șir. 3) Corul toreadorilor – Nu pot fi trecute cu vederea – Compoziție pentru flaut. 4) Căruș pentru începători aflați evident la primii pași – Centru

de tir (pl.). 5) Dat la curățat. 6) Protocolare! – Semne de armă. 7) Rețineră la plată. 8) Escale pe calea undelor – Îndreptare pentru fotografi. 9) Solist la corn într-o interpretare plină de imaginație – Supliment umoristic. 10) Un AMIGO din Brazilia – Element de bază în teoria probabilităților. 11) Unitatea contrariilor. Revista Rebus nr. 7/1989

SĂ RĂDEM CU EI!

La un cocteil, un tip mănâncă pentru prima oară caviar. Deodată el spune discret ospătarului: – Dulceată dumneavoastră de afine miroase a pește!

Remy merge la concert pentru prima dată, împreună cu tatăl său. După ce l-a examinat îndelung pe violonist, zice: – Spune, tată, nu-i așa că-i va trebui mult timp acestui domn până să ajungă să taie cutia pe care o ține în mână?

O reclamantă, aflată la procesul de divorț, anunță judecătorul că ea nu cere nici o pensie sotului său. – Tot ceea ce cer, zice ea, este să mă lase așa cum m-a găsit: văduvă.

Un domn vizitează o grădină zoologică. Într-o cușcă vede un leu și o oaie. – Fantastic, zise el gardianului, cum de puteți să-i faceți să stea în aceeași cușcă? – O, e foarte simplu! În fiecare dimineață punem altă oaie.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Posturile de radio vestice sunt bruiate în URSS și în Est (IV)

München, februarie 1989
Johnathan Eyal

Deși semnaseră înțelegeri care interziceau bruiatul posturilor de radio din țările partenere, URSS și aliații săi estici continuau, la sfârșitul anilor '80, să blocheze posturile vestice. În urma unor negocieri eșuate, URSS, care dorea să „dea la schimb” încetarea bruiării lui contra unor avantaje diplomatice, a devenit puțin câte puțin deschisă către receptarea radioului vestic. Guvernele estice i-au urmat exemplul. Poziția cea mai rigidă au avut-o esticii în legătură cu postul Radio Europa Liberă, acuzat constant de implicare în treburile interne.

Bruiajul încetează

În timpul nopții de 29 noiembrie 1988, în URSS încetează deodată bruiatul postului Radio Europa Liberă, care pentru prima dată în 30 de ani se putea recepționa fără opreliști în Uniunea Sovietică. A încetat, de asemenea, bruiatul postului Deutsche Welle. Mass-media din Ungaria a scris îndată despre această modificare a politicii; dar în alte părți din Europa de Est aparatele de bruiat au mai continuat să opereze ceva vreme.

Ce a obligat URSS-ul să renunțe la orice fel de bruiat? Se știe că acesta fusese unul din elementele care au generat opoziția Marii Britanii și a SUA de a finaliza pozitiv conferința CSCE de la Viena; de asemenea, un proiect drag lui Gorbaciov, conferința dedicată drepturilor omului, proiectată a se ține în 1991 la Moscova, se vedea pus sub semnul întrebării. Decizia sovieticilor de a stopa bruiatul a îndulcit această opoziție și a fost un exemplu repede urmat de Cehoslovacia, care nu a mai bruiat transmisiile REL. O decizie similară a Bulgariei a urmat câteva zile mai târziu. Imediat după căderea de Anul Nou, conferința de la CSCE și-a adoptat documentul final și a deschis calea către discuțiile privind reducerea armelor convenționale în Europa. Cât va dura însă această victorie?

Posibile evoluții ale situației

URSS și statele estice au renunțat în ultimul moment la bruiat. A fost de fapt concesiunea pentru care Vestul a trebuit să aștepte cel mai mult cu ocazia negocierilor de la Viena. Totuși, este clar că abordarea adop-

ată de statele din Vest a dus la rezultatul dorit. Nu numai că problema liberei circulații a informațiilor este strict legată de chestiunile de securitate, dar o viitoare posibilă reluare a bruiării va putea foarte ușor să aibă serioase repercusiuni asupra relațiilor dintre Est și Vest. Mai mult, cum chestiunea bruiării lui a fost una dintre ultimele rezolvate la Viena, este și una dintre primele care vor fi examinate la conferințele care vor urma și care deja au fost stabilite: un „Forum al Informației” va începe să analizeze aceste chestiuni la Londra, la 18 aprilie 1989.

Această reușită trebuie, de asemenea, privită în perspectivă. Mai întâi, nici URSS, nici Polonia nu au invocat nici o obligație internațională când au stopat bruiatul. URSS a prezentat decizia ca pe un semn în plus al deschiderii sale, iar Polonia a invocat „dreptul său suveran” de a face asta. Ceea ce e și mai alarmant, Cehoslovacia și Bulgaria nu au declarat încă nimic despre decizia lor de a stopa bruiatul. În mod ideal, acest act ar trebui raportat la interdicția oficială. Nu numai că acest lucru nu s-a întâmplat – cu excepția Ungariei –, dar România (care deja a informat cu ocazia conferinței că nu va respecta anumite prevederi ale înțelegerii de la Viena) pregătește de zor justificări legale pentru bruiat. În mod paradoxal, regimul lui Ceaușescu trebuie să țină cont acum și de transmisiile Radio Moscova către România, care permanent avansează ideile divergente față de vederile Bucureștiului.

Apoi, este important de amintit că decizia de a stopa bruiatul este prea puțin o concesie; abia dacă înseamnă noua intenție de a respecta obligațiile asumate acum mulți ani. În fine, multe vor depinde de modul în care se va aplica. Gorbaciov a realizat că bruiatul electronic al transmisiilor radio nu mai este o miză foarte importantă; mult mai importantă pentru viitor este chestiunea emisiunilor tv transmise în direct cu puterea lor combinată de imagine și sunet. Mass-media sovietică a vădit un interes crescând pentru emisiunile proprii, dedicate Europei de Est, un mod de a face primul pas pe acest teritoriu. Vastele resurse alocate bruiării radio, care se învârt pe la 850.000.000 \$ pe an (doar costurile operative), reprezintă probabil argumentul cel mai important împotriva reinstaurării acestuia. Abordarea actuală pe care Vestul

oare în privința transmisiilor radio este diferită acum de cea avută până de curând. Toate statele est-europene critică insistent conținutul emisiunilor radio destinate cetățenilor lor. În vreme ce această critică (devenită o prezentă zilnică în mass-media poloneză) este, în principiu, demnă de luat în seamă, este totuși de remarcat că aceasta ia forma unui apel către plătitorii de taxe vestici de a stopa contribuțiile bănești către acest fel de transmisiuni. Această abordare face ca REL-R să fie încă expus, sugerând că un post care a fost înființat din dorința de a-i informa pe estici despre propriile vieți și condus mai ales de emigranți nu poate fi adecvat și este acum un „anacronism”, de vreme ce Războiul Rece e „mort”. Guvernul polonez a făcut un apel deschis în acest sens, căruia i s-a alăturat liderul maghiar Karoly Grosz, care în timpul vizitei sale în SUA, la începutul lui februarie, a solicitat un „studiu” asupra implicațiilor emisiunilor REL în timpul Revoluției maghiare din 1956. Atâta vreme cât există această diferențiere între posturile de radio, atâta vreme cât un post de radio este criticat în mod deschis, problema bruiării lui rămâne pe agenda reuniunilor internaționale.

Una dintre cele mai recente luări de poziții asupra chestiunii, care îi aparține secretarului de stat american George Shultz, include și cererea privind demantelarea completă a aparatului. Apelul său pare a fi avut ecou (parțial) doar în Estonia, unde prim-secretarul pe probleme de comunicații a afirmat că unele transmisiile sovietice ar putea fi folosite în scopuri pașnice. Cehoslovacia, însă, a afirmat recent că „nu poate sta brațele în sân”, în timp ce Radio Europa Liberă continuă să încurajeze grupurile disidente să protesteze față de Guvern. Uniunea Sovietică și aliații săi estici trebuie să se aștepte că li se vor cere dovezi asupra intențiilor pe termen lung în cadrul proiectatei conferințe de la Londra, din această primăvară. Verdictul final asupra acestui episod Est-Vest încă nu s-a dat.

Radio Europa Liberă (München) – Raport al Secției de cercetare, condusă de dr M. Shafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Traducere de Eliza Dumitrescu)

tv 11 februarie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
Dragimi e să cânt, să joci Melodii populare
Prezent și viitor la Câmpulung Moldovenesc. Reportaj de Dumitru Căcoveanu
14:00 Gala desenului animat
Farmecul muzicii. Cântă Alexandra Mirocea
O melodie în primă audiere. Muzica Ileana Toader, solistă Angela Stoica
Cântecul cuvintelor. Versuri. Recită: Ana Ciontea, Paul Chiribută
Marile momente ale baletului
Din filmoteca de aur TV

Telesport
Autograf muzical: Elena Cârstea
Redactorii ediției: Tudor Vornicu, Ana Potra
14:45 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului
19:00 Telegazeta
19:25 Sub tricolor, roșu steag. Versuri patriotice, revoluționare
Redactor Lucia Chirilă. Regia Leonard Popovici
19:35 Telegazeta
Vestigiile arheologice
Din istoria invențiilor: avionul
Mediul și viața
Redactori: Cornelia Rădulescu, Ioan Ionel

20:05 Întâlnire cu opereta. Regia TV Doina Anastasiu. Redactor Margu Huss-Crăciun
20:45 Film artistic. Acțiunea „Edelstein”. Producție a studiourilor cehoslovace. Premieră TV. Cu: Lubo Roman, Magda Spatova, Viola Thirring, Katalin Sir, Borivoj Navratil, Slavo Drozd, Lubomir Gregor, Jan Kroner, Roman Meanarowski, Vitezslav Jandak. Regia Zora Zahan
21:55 Tărâm de vis. Muzică ușoară
Redactor Aurora Andronache
22:05 Telegazeta
22:15 Feerie pe gheață
22:30 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea s-a încălzit treptat și ușor, cerul fiind mai mult senin, cu excepția jumătății de nord a țării. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile au fost cuprinse între -8 și +8 grade. Pe alocuri s-a produs ceață. Și în București, vremea s-a încălzit ușor. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au fost cuprinse între -4 și 0 grade, iar cele maxime între +3 și +7 grade.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Căutăm femeie pentru menaj o dată pe săptămână
Unitate economică încadrează: șef coloană, șoferi (cu toate literele B, C, D și E), mecanic auto dieselist (Cl. 5 sau 6), portari. Candidații numai cu domiciliul în București. Relații la compartimentul personal
Căutăm femeie îngrijire copil 8 luni, zona Rahova
Căutăm pensionară supraveghere copil 1 an, dimineața

I.C.L. Alimentara 5, cu sediul în Calea Plevnei nr. 10, încadrează lucrător comercial (primitor-distribuitor) și casier în condițiile Legii 12/1971 și Legii 22/1969
Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Ind. Materialelor de Construcții – București încadrează de urgență sondori
VĂNZĂRI
Vând preamplificator Mixer putere 2 x 75 W, picup NAD 5120, NC 430, doză electromagnetica
CAP video National 730, JVC, casete video, stocător fructe, butelie aragaz 7,5 litri
ACE tricelat pentru Silver, Empisal, Singer, haină ieșure măsură 44-46, mașină uscat rufe
Vând Video Toshiba sigilat, picup Tehnics, boxe Unitra 2 x 140 W. Aștept provincia
Vând trei camere, etaj 10, Colentina – Tei, pentru două camere
Vând apartament trei camere, multiple dependințe în cameră din cărămidă, încălzire lemne, la curte, Str. Prof. dr. Ion Atanasiu nr. 13, Sector 5
Predau contract apartament două camere, confort 1, etaj 3, Ion Sulea
Vând Dacia 1300, 59.000 km, stare excepțională. Aștept provincia
Vând videocasete imprimare foarte bine, filme noi, convenabil

amintiri

„Bruna” Copou. Fie ea și specială, a nu se consuma în parcul cu același nume!